

არაფორმალური განათლების ექსტრაკურკულარული აქტივობების მონიტორინგის
ეფექტიანობა - კლუბები

თამარ ფცქიალაძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ბიზნესის, ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტზე განათლების
ადმინისტრირების მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების
მოთხოვნების შესაბამისად*
პროგრამა: განათლების ადმინისტრირება

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: გიგა ხოსიტაშვილი, ასისტენტ-პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თბილისი, 2026

განაცხადი

”როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ხელოვნური ინტელექტის ინსტრუმენტები გამოვიყენე მხოლოდ ტექნიკური და დამხმარე ფუნქციებით (იდეების გენერირება, სტრუქტურა, თარგმანი, ბიბლიოგრაფიის შედგენა) და არა კვლევის შედეგების, ანალიზის, ინტერპრეტაციისა თუ დასკვნების ავტორობის ჩანაცვლების მიზნით. როგორც მოცემული კვლევის ავტორი სრულ პასუხისმგებლობას ვიღებ ნაშრომის შინაარსზე, სიზუსტესა და კვლევის კეთილსინდისიერების პრინციპების დაცვაზე.“

თამარ ფცქიალაძე

21.06.2026

მადლობა

მადლობას ვუხდით შპს „თანამედროვე განათლების აკადემიის - სკოლა და ბაღის“ ადმინისტრაციას ბატონ დავით მაღაზონიას და ქალბატონებს მარიკა კირვალიძესა და თამარ ჯაფარიძეს აქტიური თანამშრომლობისთვის, განსაკუთრებული მადლობა მინდა გადავუხადო სკოლის მხრიდან პროექტის ხელმძღვანელს ქალბატონ მარიკა კირვალიძეს კვლევის მიმდინარეობის პროცესში გაწეული მუდმივი მხარდაჭერისთვის, პროფესიული გეზის მიცემისა და იმ უდიდესი წვლილისთვის, რომელიც მან ამ ნაშრომის წარმატებით განხორციელებაში შეიტანა. ასევე მადლობას ვუხდით ამავე სკოლის კლუბის ხელმძღვანელებს კვლევაში ჩართვის, დროის გამოყოფისა და დახმარებისთვის.

განსაკუთრებულ მადლობას ვუხდით ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის, ტექნოლოგიებისა და განათლების ფაკულტეტის ასისტენტ-პროფესორს, ჩემი პრაქტიკის კვლევის ხელმძღვანელს ბატონ გიგა ხოსიტაშვილს, მისი უკუკავშირი და რეკომენდაციები ძალიან ღირებული იყო მთელი კვლევის განმავლობაში.

აბსტრაქტი

ზოგადი განათლების საფეხურზე დიდი ყურადღება ეთმობა არაფორმალურ განათლებას, თანდათან უფრო აქტუალური ხდება ექსტრაკურიკულარული აქტივობების დანერგვა ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში. ამ ტიპის აქტივობები ხელს უწყობს მოსწავლის ჰოლისტურ განვითარებას, აუმჯობესებს სოციალურ-ემოციურ და აკადემიურ უნარებს. ამ პროგრამების წარმატებით და ხარისხიანად ფუნქციონირებისთვის კი საჭიროა ეფექტიანი მონიტორინგის სისტემა. მოცემული პრაქტიკის კვლევა ეხება არაფორმალური განათლების ექსტრაკურიკულარული აქტივობების, კერძოდ კლუბების, მონიტორინგის ეფექტიანობის შეფასებასა და გაუმჯობესებას თბილისის კერძო სკოლაში შპს „თანამედროვე განათლების აკადემია - სკოლა და ბაღი“. კვლევის საწყის ეტაპზე გამოიკვეთა, რომ არსებული მონიტორინგის პრაქტიკა ატარებდა ფორმალურ, ბიუროკრატიულ ხასიათს (ერთმარყუქიანი სწავლება), არსებობდა ინფორმაციული ვაკუუმი კლუბის ხელმძღვანელებსა და მშობლებს შორის, ხოლო უკუკავშირის სისტემა არ იყო მიზანმიმართული და ვერ იძლეოდა რეალური ხარისხის შეფასების შესაძლებლობას. კვლევის მიზანს წარმოადგენდა კლუბების მონიტორინგის არსებული პრაქტიკის შეფასება, გამოვლენილი გამოწვევების ანალიზი და ხარისხის გაუმჯობესებაზე ორიენტირებული ინსტრუმენტების დანერგვა. კვლევა პასუხობს კითხვებს, თუ რამდენად ეფექტიანი იყო ძველი სისტემა, რა გავლენა მოახდინა მონიტორინგზე მასწავლებელთა თვითრეფლექსიის ბარათებისა და მშობელთა კითხვარების დანერგვამ და რამდენად შეუწყო ხელი ამ ახალმა ინსტრუმენტებმა კლუბური მუშაობის ხარისხის ამაღლებას.

კვლევის თეორიულ ჩარჩოს წარმოადგენს კრის არგირისისა და დონალდ შონის ორგანიზაციული სწავლების თეორია - ერთმარყუქიანი და ორმარყუქიანი სწავლების კონცეფციები. მეთოდოლოგიურად ნაშრომი ეფუძნება პრაქტიკის კვლევის მოდელს.

მონაცემთა შესაგროვებლად გამოყენებულ იქნა: სამიზნე აუდიტორიასთან ფოკუს-ჯგუფები, ადმინისტრაციასთან ფოკუს-ჯგუფი და დოკუმენტთა ანალიზი. პრობლემის გადასაჭრელად სკოლაში დაინერგა ორი პრაქტიკული ინსტრუმენტი - კლუბის ხელმძღვანელთა სტრუქტურირებული თვითრეფლექსიის ბარათი და მშობელთა კითხვარი.

კვლევამ აჩვენა, რომ შემუშავებულმა ინსტრუმენტებმა ხელი შეუწყო ორგანიზაციაში ორმარყუქიანი სწავლების (Double-Loop Learning) ელემენტების გაძლიერებას. თვითრეფლექსიის ბარათებმა მასწავლებლებს (განსაკუთრებით ახალბედებს) უბიძგა შემოქმედებითი პედაგოგიური მიდებისა და საკუთარი პრაქტიკის კრიტიკული გადაფასებისკენ, ხოლო მშობელთა უკუკავშირმა უზრუნველყო ობიექტური, მტკიცებულებებზე დაფუძნებული უკუკავშირის მიღება და გაზარდა პედაგოგთა მოტივაცია. სკოლის ადმინისტრაციამ და პედაგოგებმა გამოხატეს მზაობა, აღნიშნული მოდელი აქციონ მუდმივ საგანმანათლებლო პრაქტიკად, რაც ხელს შეუწყობს სკოლის გრძელვადიან და უწყვეტ განვითარებას.

საკვანძო სიტყვები: არაფორმალური განათლება, ექსტრაკურთკულარული აქტივობები, სასკოლო კლუბები, მონიტორინგის ეფექტიანობა, ორმარყუქიანი სწავლება, თვითრეფლექსია.

Abstract

In the modern educational system, much attention is paid to non-formal education, and in general education institutions extracurricular activities is gradually becoming more relevant. These types of activities contribute to the holistic development of the student, improve social-emotional and academic skills. For these programs to function successfully and qualitatively, an effective monitoring system is needed. This practice study concerns the assessment and improvement of the effectiveness of monitoring extracurricular activities of non-formal education, namely clubs, at the Tbilisi private school "Contemporary Education Academy". At the initial stage of the study, it was revealed that the existing monitoring practice was formal, bureaucratic in nature (single-loop teaching), there was an information vacuum between club leaders and parents, and the feedback system was not purposeful and did not allow for real quality assessment. The aim of the study was to assess the current practice of club monitoring, analyze the identified challenges, and introduce quality improvement-oriented tools. The study answers the questions of how effective the old system was, what impact the introduction of teacher self-reflection cards and parent questionnaires had on monitoring, and to what extent these new tools contributed to improving the quality of club work.

The theoretical framework of the study is the organizational learning theory of Chris Argyris and Donald Schon - the concepts of single-loop and double-loop learning. Methodologically, the work is based on the Action research model. For collecting data were used: focus groups with the target audience, interviews with the administration, and document analysis. To solve the problem, two practical tools were introduced at the school - a structured self-reflection card for club leaders and a parent questionnaire.

The study showed that the developed tools helped strengthen the elements of Double-Loop Learning in the organization. Self-reflection cards encouraged teachers (especially newby) to engage in creative pedagogical exploration and critical reassessment of their own practice, while parental feedback provided objective, evidence-based feedback and increased teachers' motivation. The school administration and teachers expressed their willingness to make this model a permanent educational practice, which would contribute to the long-term and continuous development of the school.

Keywords: non-formal education, extracurricular activities, school clubs, monitoring effectiveness, double-loop learning, self-reflection.